

چند نکته مهم:

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیریت ترویج و مشارکت مردمی

۱- بیماری ریشه سرخی پیاز با زرد شدن برگ های مسنین تراز رسی گیاه آلوده ظاهر می گردد.

بیماری ریشه سرخی پیاز و چکونگی پیشگیری و مبارزه با آن

شروع ترویجی

۲- این بیماری معقولا در قسمت هایی از زمین به صورت مورضی باشد بیشتری قابل مشاهده بوده و ریشه های حتماً صورتی رنگ، قرمز و یا بنفش رنگ می باشند.

۳- وقتی زمین خشک شد بیماری شدت بیشتری می پلاید.

۴- از کشت پیاز در مزارع آلووه بالاخص با ساقه کشت پیاز و تره خودداری گردد.

۵- منظمه دائم رطوبت با افزایش دور آبیاری و کاهش مقدار آب تاثیر به سازیابی در کاهش بیماری دارد.

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیریت ترویج و مشارکت مردمی

تبلیغ کنده: دکتر مهدی نصر اصفهانی

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیریت ترویج و مشارکت مردمی

الله الرحمن الرحيم

نشریه ترویجی

بیماری ریشه سرخی پیاز و چگونگی پیشگیری و مبارزه با آن

سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان
مدیریت ترویج و مشارکت مردمی
واحد برنامه ریزی رسانه های ترویجی

شناختن

مخطابان و پایه‌های پردازان نشریه:

- ۱- کشاورزان پیاز کار
- ۲- مردمین و دیگر علاقه مندان

آن: بیماری ریشه سرخی پیاز و چکونگی پیشگیری و مبارزه با آن

کننده: دکتر مهدی نصراصفهانی

پیش فنی: دکتر ابراهیم بهداد - دکتر محمود داماد زاده

ستار: مرتضی علی‌اکبر سیجانی

را: سازمان جهاد کشاورزی استان اصفهان

ت چاپ: اول

تاریخ: ۱۰۰۰ نسخه

هدف های آموزشی

خوانندگان عذریز شما با مطالعه این نشریه:

- با عالم بیماری ریشه سرخی پیاز آشنا می‌شوید.
- خواهید دانست عامل ریشه سرخی پیاز چیست؟
- با چکونگی ایجاد بیماری آشنا می‌شوید.
- به توصیه های لازم جهت پیشگیری و مبارزه با بیماری بی خواهید برد.

۲۸۹

رده آرایی: گروه تبلیغات ایران

رضوی
ریچیخ انتشار: ۱۳۸۳

فهرست مطالب

مقدمه:

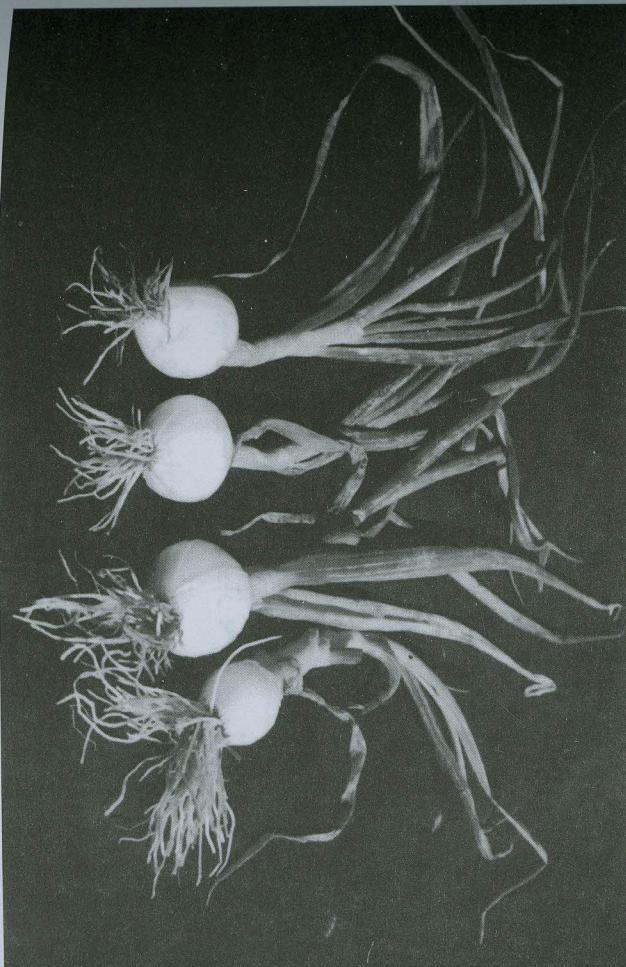
گیاه پیاز مثل سایر محصولات زراعی، آفات و بیماریهای مربوط به خود را دارد. یکی از بیماریهای مهم آن بیماری ریشه سرخی است که عامل آن قارچی است که فقط در محصول پیاز حائز اهمیت است. البته گیاهان هم خانواده پیاز مثل سیر، موسیر و تره را نیز در بر می‌گیرد. این بیماری در کلیه منازع مورد کشت پیاز در استان انتشار دارد و براحتی قابل تشخیص است، چون گیاه پیاز آسوده به پیماری، دارای ریشه های قرمزتا بنفش رنگ بوده که ممکن است تعدادی از ریشه ها و یا کلیه آنها به این بیماری آلوده گردند. لذا، شدت بیماری بستگی به میزان آلوگی خاک دارد. این تشریه در ارتباط با بیماری ریشه سرخی پیاز بحث می‌نماید که در آن علاوه بر بیماری، عامل بیماری، چگونگی ایجاد بیماری و روش‌های پیشگیری و مبارزه با بیماری ارایه گردیده است. همچنین جهت اطلاع بیشتر علاقه مندان، عنوانین مقالات و گزارشات مستند فارسی در قسمت منابع درج شده است.

۱۶	منابع.....
۱۵	پرسش و خود آزمایی.....
۱۴	خلاصه مطالب.....
۱۳	روش‌های پیشگیری و مبارزه.....
۹	چگونگی ایجاد بیماری
۸	عامل بیماری.....
۶	علایم بیماری.....
۵	مقدمه.....

لایم بیماری:

برگ کمتری دارد و زودتر به غده رفته و دارای غده های کوچکتری است . ریشه های آلوهه در آغاز به رنگ صورتی بوده که به تدریج قرمز رنگ و نهایتاً به رنگ بنفش تبدیل می گردند. پیاز آلوهه مرتب ریشه زایی نموده که به تعقیب آلوهه شده و گیاه حالت کمبود مواد غذایی از خود نشان می دهد . دیگر اینکه در صورت شدت آلوهه ، پیاز آلوهه زودتر رسیده و برآحتی از زمین کنده می شود.

گیاه پیاز ممکن است در هر زمان در طول فصل رویشی خود به این بیماری آلوهه گردد. ولی علایم بارز هوایی ، روی برگها در نیمه دوم از دیجهشت ماه مصادف با گرم شدن هوای نهایان می شود. این موضوع نشان دهنده آلوهه کی ریشه های پیاز به بیماری ریشه سرخی است که در قسمت های هوایی بالاخص برگها برآحتی قابل مشاهده است . جهت اطمینان بیشتر از وجود بیماری ریشه سرخی ، بایستی چند عدد پیاز با علایم فوق از جای کنده شود و ریشه های آن بررسی گردد که باید حتماً به رنگ صورتی ، قرمز و یا بنفش باشند.

ل بیماری:

ریشه های این قارچ بنددار هستند و در بین این ریشه ها اکثر سلول های آن متورم، ضخیم و سخت می گردند که به آنها کلامیدوسپور^۱ می گویند. این کلامیدوسپورها قادر به تحمل شرایط سخت هستند. لذا باعث دوام قارچ عامل بیماری در خاک بوده و آنرا از فصلی به فصل دیگر حفظ می نمایند و موجب ماندگاری قارچ در خاک می گردد. در مناطقی که دما چندان سرد نیست و در فصل زمستان پیشندان ندارد، ریشه های قارچ نیز روی بقایای موجود به رشد و توسعه خود ادامه داده و قادر به ماندگاری قارچ عامل بیماری برای بیماریزایی در سالهای بعد خواهد بود.

چگونگی ایجاد بیماری:

بیماری ریشه سرخی پیاز توسط قارچ عامل بیماری روی ریشه های پیاز ایجاد می گردد. وقتی که در مسازع آلوده، پیاز کشت شود قارچ عامل بیماری از طریق رأس شده های پیاز مورد کشت در مزرعه را آلوده می سازند.

1.Pyrenophaeta terrestris

2.Pycnidium

3.Spore

4.Pycniospore

توسعه بیماری بستگی به میزان آلدگی خاک مزروعه دارد. البته عوامل دیگری نظیر دما، رطوبت و نوع خاک، زمان کاشت، نوع پیاز و غیره در ایجاد بیماری نقش بسزایی دارند. بدین صورت که وقتی دمای خاک در زمان کاشت بیش از ۲۰ درجه سانتیگراد بشد، بیماری باشدت بیشتری در مراحل اولیه رشد پیاز ایجاد و توسعه می‌یابد.

این مطلب براساس مشاهدات نگارنده در کشت پیاز پائیزه که در ماههای مهر و اوایل آبان انجام می‌شود مصدق دارد. در ضمن برسیهای انجام شده در اصفهان نشان داده است که خشک افتدان زمین و بافت شنی خاک، بیماری را شدت می‌بخشد. چون قارچ عامل بیماری هوایی است و وقتی رطوبت در خاک کاهش یابد اکسیژن بیشتری در دسترس قارچ قرار می‌گیرد، لذا رشد و نمو آنرا شدت می‌بخشد. در مورد خاک های شنی نیز چون پس از آبیاری، آب موجود در خاک سریعاً فروکش می‌نماید، لذاتر ایله جهت رشد و توسعه بیماری فراهم می‌گردد.

سابقه کشت زمین نیز نقش بسزایی در ایجاد بیماری دارد. بررسیهای انجام شده توسط نگارنده نشان داده است که بیشترین آلدگی در مزارعی است که تناوب زراعی را

نشده های پیاز وارد ریشه می‌گردد. زمانی که قارچ وارد ریشه شد، پس از مدتی رس ریشه های آلدگه تغییر رنگ یافته و به رنگ صورتی کم رنگ تبدیل می‌شوند با توسعه بیماری صورتی پررنگ، سپس قرمز و در نهایت بنفش رنگ می‌گردند.

الف - روشهای پیشگیری

- ۱- جداً از کشت مکرر پیاز و گیاهان هم خانواده شامل تره، سیر، و غیره در مزرعه پرهیز گردد. چون نه تنها موجب تشدید بیماری خواهد شد، بلکه سایر عوامل پوسیدگی ریشه و طبق پیاز بالاخص قارچ فورزاریوم را نیز افزایش خواهد داد.
- ۲- رعایت تناوب زراعی بالاخص با گندم و جو، در غیر این صورت می توان سایر محصولات سبزی و صیفی را در تناوب با گندم و جو حداقل به مدت چهار سال گنجانید.
- ۳- پرهیز از کشت پیاز در مزارعی که قبیل از آن به کشت یونجه اختصاص داده شده است.
- ۴- در صورتی که کشت قبلی زمین ذرت بوده و ریشه های آن صورتی و یا قمرمز رنگ شده باشند کشت پیاز توصیه نمی گردد.
- ۵- تستطیح کامل زمین در زمان کاشت، بصورتی که زمین بطری یکنواخت آبیاری شود.
- ۶- دوری جستن از کشت پیاز در مزارع شنی که سابقه آلوگی دارند.
- ۷- عدم کشت پیاز روی مرزها و در مجاورت آن ها.
- ۸- حفظ دائم رطوبت کافی با افزایش دور آبیاری و کاهش میزان آن به مدت سه روز در میان.
- ۹- پرهیز از کشت پیاز در ماههای مهر و نیمه اول آبان در مناطق آلوه که دمای خاک به بیش از ۲۰ درجه سانتیگراد می رسد.

شهای پیشگیری و مبارزه:

برای پیشگیری و مبارزه با بیماری ریشه سرخی پیاز موارد ذیل توصیه می گردد.

خلاصه مطالب

- ۱- از علائم بارز بیماری ریشه سرخی پیاز این است که برگهای اوپیه گیاه از راس زرد رنگ شده و به سمعت پائین ادامه می یابد و به تدریج قهوه ای رنگ ونهایتاً واژگون می گردد.
- ۲- عامل بیماری ریشه سرخی پیاز یک فاریج است که توسط آب آبیاری انتشار می یابد و ریشه های پیاز مرور کشته در مزرعه را آلوه می سازد.
- ۳- بیشترین آلوگی در مزارعی مشاهده شده است که تناوب زراعی را رعایت نکرده اند و هر ساله به کشت پیاز می پردازند.
- ۴- آیا می دانید روشهای پیشگیری تاثیر بسزایی در کاهش این بیماری دارد.
هـ افزایش دور آبیاری و تقویت گیاه از روشهای مهم مبارزه با این بیماری می باشد.

برش و خود آزمایی

- ۱- چگونه بیماری ریشه سرخی را در مراحل اولیه تشخیص می دهیم؟
افزایش دور آبیاری و کاهش میزان آن جهت حفظ رطوبت کافی در کاهش بیماری اتفاق گرددیه است.
- ۲- آبیاری کشت پیاز سابقه محصولات قبلی را باید در نظر بگیریم.
از بهداشت مزرعه وسلامت خاک چه می دانید؟
- ۳- از بهداشت شناسی، ریشه زایی گیاه را شدت می بخشد. لذا با ایجاد ریشه های جدید ممکن کشت بهاره و پاییزه چه تاثیری در بروز بیماری ریشه سرخی دارد؟
- ۴- تا حدی ضعف گیاه با جذب مواد لازم و اساسی از خاک و یا قسمتهای هوایی از گرد.

ـ روشهای مبارزه:

استفاده از قاریج کش هاطبی نظریه کارشناسان کشاورزی

منابع مورد استفاده:

- نصر اصفهانی، مهدی. ۱۳۷۸. بررسی و شناسایی بیماری ریشه سرخی پیاز . مجله بیماریهای گیاهی، جلد ۳۵، ص ۱۷۶-۱۶۰.
- نصر اصفهانی، مهدی. ۱۳۷۹. گزارش نهایی طرح بررسی و شناسایی بیماری ریشه سرخی پیاز در اصفهان . موجود در پخش تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، مرکز تحقیقات کشاورزی اصفهان و یا موسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، تهران، اوین و همچنین مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی ، شماره ثبت ۱۱۱/۱۷۰/۲۱۰.
- نصر اصفهانی، مهدی. ۱۳۷۹. بررسی و شناسایی بیماری ریشه سرخی پیاز در اصفهان . خلاصه مقالات چهاردهمین کنگره گیاهپژوهی ایران . دانشگاه صنعتی اصفهان ۱۷-۱۴.
- شهریورماه، جلد دوم ، بیماری های گیاهی و علفهای هرز، ص ۹۸
- بیماری ریشه سرخی پیاز در اصفهان . خلاصه مقالات دو میں همایش ملی استفاده بهینه از کود و سم در کشاورزی، بهمن ماه ، کرج ، ص ۸۹-۸۸.
- ۱۶